

Bài tập 2:

Tìm 3 số hạng lập thành một cấp số cộng biết rằng số hạng đầu là 5 và tích số của chúng là 1140.

$$66 = \frac{n}{2}[-18 + (n-1)3]$$

$$\Leftrightarrow n^2 - 7n - 44 = 0$$

Ta có :

$$\Leftrightarrow (n-1)(n+4) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} n = 11 \\ n = -4(\text{loại}) \end{cases}$$

Vậy cấp số cộng phải tìm là : -9, -6, -3, 0, 3, 6, 9, 12, 15, 18, 18, 21

HS trao đổi và rút ra kết quả:

Gọi 3 số hạng cần tìm là: 5, 5+d, 5+2d với công sai là d.

Theo giả thiết ta có:

$$5(5+d)(5+2d)=1140$$

$$\Leftrightarrow 2d^2 + 15d - 203 = 0$$

$$\Leftrightarrow d = -14,5 \text{ hoặc } d=7$$

Vậy có 2 cấp số cộng phải tìm là: 5; -9,5; -24
Hay: 5; 12; 19.

4. Củng cố:

Cách sử dụng công thức tính tổng

Vận dụng làm bài tập sgk

5. Hướng dẫn về nhà.

Làm bài tập 3, 4,5 sgk.

Tiết 43

CẤP SỐ NHÂN

Ngày soạn: 6/12/2016

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Học sinh nắm đ- ọc định nghĩa, tính chất các số hạng của cấp số nhân, số hạng tổng quát, công thức tính tổng n số hạng đầu của cấp số.
- Vận dụng tính chất, công thức để giải các bài toán liên quan
- Tính tổng n số hạng đầu của cấp số nhân.
- Phát triển t- duy logic, phán đoán dự kiến tr- ớc kết quả.
- Học sinh có thái độ tích cực trong học tập. Biết đ- ọc toán học có ứng dụng thực tế.

2. Kỹ năng

3. T- duy

4. Thái độ

II. CHUỘN B

1. Giáo viên

2. Học sinh

III. PH

- Soạn bài.
- sgk, MTĐT...
- Kết hợp các ph- ơng pháp: gợi mở, vấn đáp; học tập theo nhóm nhỏ.

IV. TI

1. Tổ chức

Lớp: A6	Ngày dạy:	Sĩ số:	Vắng:
------------	-----------	--------	-------

A11			
-----	--	--	--

2. Kiểm tra bài cũ: Kết hợp với bài mới.

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG CỦA GIÁO VIÊN	HOẠT ĐỘNG CỦA HỌC SINH
<p>Gv hướng dẫn học sinh làm HĐ1</p> <p>Hãy nhận xét khi $q = 0, q = 1, u_1 = 0$? Gv hướng dẫn.</p> <p>HD: nhận xét về đặc điểm của các số? Gv hướng dẫn</p> <p>5, 10, 20, 40, ..., $5 \cdot 2^n, \dots$</p> <p>Gv cho hs làm HĐ2</p> <p>$U_{12} = 2 \cdot 2^{11} = 4096$ $2048 = 2 \cdot 2^{n-1} = 2^n$ Suy ra, $n = 11$</p> <p>Hướng hs chứng minh công thức? Vdụng làm HĐ3</p> <p>Gv hướng dẫn cho hs làm H4, H5 HĐ4: (SGK) (u_n) cấp số nhân, công bội q, gọi S_n: tổng n số hạng đầu của một cấp số nhân (u_n). $S_n = u_1 + u_2 + u_3 + \dots + u_n$ $= u_1 + u_1 \cdot q + u_1 \cdot q^2 + u_1 \cdot q^3 + \dots + u_1 \cdot q^{n-1}$ (1) $qS_n = u_1 \cdot q + u_1 \cdot q^2 + u_1 \cdot q^3 + \dots + u_1 \cdot q^{n-1} + u_1 \cdot q^n$ (2) Trừ (1) cho (2) về theo về ta được: $S_n(1 - q) = u_1(1 - q^n)$ $\Rightarrow S_n = u_1 \frac{(1 - q^n)}{(1 - q)}$ với $q \neq 1$ Khi $q = 1$ tổng của n số hạng đầu của cấp số nhân là:</p>	<p>I. ĐỊNH NGHĨA</p> <p>Định nghĩa- SGK $u_{n+1} = u_n \cdot q \quad (n \in \mathbb{N}^*)$ q: công bội của csn Chú ý: + khi $q = 0$: $u_1, 0, 0, \dots, 0, \dots$ + khi $q = 1$: $u_1, u_1, u_1, \dots, u_1, \dots$ + $u_1 = 0$: $0, 0, 0, \dots, 0, \dots$ Ví dụ 1: CMR dãy số sau là csn $-2, 4, -8, 16, -32$ VD2: Viết dạng khai triển của dãy số $u_1 = 5, q = 2$. Giải: Hs vận dụng đn viết</p> <p>II. TỔNG TÍCH QUẢN</p> <p>Hs làm HĐ2 Định lí — SGK $u_n = u_1 \cdot q^{n-1} \quad (n \geq 2)$ VD3: Cho csn có $u_1 = 2, q = 2$ a. Tính u_{12} b. Số 2048 là số hạng thứ bao nhiêu của dãy? Giải</p> <p>III. TÍNH CHẤT CỦA SỐ HẠNG CỦA CSN</p> <p>Định lí: $u_k^2 = u_{k-1}u_{k+1} \quad (k \geq 2)$</p> <p>IV. TỔNG N SỐ HẠNG ĐẦU CỦA CẤP SỐ NHÂN</p> <p>Định lí: Cho csn (u_n). đặt $S_n = u_1 + u_2 + \dots + u_n$. Khi đó $S_n = \frac{u_1(1 - q^n)}{1 - q}$</p> <p>Chú ý: Nếu $q = 1$ $S_n = nu_1$</p>

$$S_n = n \cdot u_1$$

VD4: Cho dãy số với $u_1 = 5$, $u_3 = 5/4$

Tính tổng của 5 số hạng đầu?

Giải

Theo tính chất của cấp số nhân, ta có

$$u_3 = u_1 \cdot q^2 \Rightarrow q^2 = \frac{u_3}{u_1} = \frac{5/4}{5} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow q = \pm \frac{1}{2}$$

Th1: Với $q = 1/2$

$$\Rightarrow S_5 = u_1 \frac{(1-q^5)}{(1-q)} = 5 \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^5}{1 - \frac{1}{2}} = 10 \cdot \left(1 - \frac{1}{32}\right) = \frac{155}{16}$$

Th2: Với $q = -1/2$

$$\Rightarrow S_5 = u_1 \frac{(1-q^5)}{(1-q)} = 5 \frac{1 - \left(-\frac{1}{2}\right)^5}{1 + \frac{1}{2}} = \frac{10}{3} \cdot \left(1 + \frac{1}{32}\right) = \frac{55}{16}$$

4. Củng cố:

Cách sử dụng công thức tính tổng, số hạng tổng quát

Vận dụng làm bài tập sgk

5. Hướng dẫn về nhà.

Làm bài tập 1,2,3, 4,5 - sgk.

Tiết 44

LUYỆN TẬP

Ngày soạn: 6/12/2016

I. MỤC ĐÍCH

1. Kiến thức

2. Kỹ năng

3. Tư duy

4. Thái độ

II. CHUẨN BỊ

1. Giáo viên

2. Học sinh

III. PHƯƠNG PHÁP

- Học sinh nắm được định nghĩa, tính chất các số hạng của cấp số nhân, số hạng tổng quát, công thức tính tổng n số hạng đầu của cấp số.
- Vận dụng tính chất, công thức để giải các bài toán liên quan
- Tính tổng n số hạng đầu của cấp số nhân.
- Phát triển tư duy logic, phán đoán dự kiến trước kết quả.
- Học sinh có thái độ tích cực trong học tập. Biết được toán học có ứng dụng thực tế.
- Soạn bài.
- sgk, MTĐT...
- Kết hợp các phương pháp: gợi mở, vấn đáp; học tập theo nhóm nhỏ.

IV. TIẾN TRÌNH BÀI GIẢNG

1. Tổ chức

Lớp: A6 A11	Ngày dạy:	Sĩ số:	Vắng:
-------------------	-----------	--------	-------

2. Kiểm tra bài cũ: Kết hợp với bài mới.

3. Bài mới:

HOẠT ĐỘNG CỦA GIÁO VIÊN	HOẠT ĐỘNG CỦA HỌC SINH
Bài tập 38 (Trang 121 – SGK).	<p>a) Sai. Vì $\frac{1}{b} - \frac{1}{a} \neq \frac{1}{c} - \frac{1}{b}$</p> <p>b) Đúng. Dễ dàng c/m được $\left(\frac{1}{b}\right)^2 = \frac{1}{a} \cdot \frac{1}{c}$</p> <p>c) Sai. Vì $1 + \pi + \pi^2 + \dots + \pi^{100} = \frac{1(1 - \pi^{101})}{1 - \pi}$.</p>
Bài tập 39 (Trang 121 – SGK)	<p>$2(5x + 2y) = (x + 6y) + (8x + y) \Leftrightarrow x = 3y$ (1)</p> <p>* $(y + 2)^2 = (x - 1)(x - 3y)$ (2)</p> <p>Giải bằng pp thế ta có: $x = -6$ và $y = -2$</p>
Bài tập 40 (Trang 121 – SGK).	<p>Nhận thấy $u_1 \cdot u_2 \neq 0$ vì nếu ngược lại thì hai trong ba số u_1, u_2, u_3 bằng 0 (mâu thuẫn với gt CSC có $d \neq 0$). Ta thấy $q \neq 1$.</p> $\begin{cases} u_2 u_3 = u_1 u_2 q \\ u_3 u_1 = u_1 u_2 q^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} u_1 = u_2 q \\ u_3 = u_2 q^2 \end{cases}$ <p>Kết hợp (u_n) là CSC nên: $2u_2 = u_2 q + u_2 q^2$ ($u_2 \neq 0$) $\Leftrightarrow q^2 + q - 2 = 0 \Leftrightarrow q = -2$ (loại $q \neq 1$).</p> <p>$u_2 = u_1 q = u_1 + 3d$ (1)</p> <p>$u_3 = u_2 q = u_2 + 4d$ (2)</p> <p>$u_1 + u_2 + u_3 = \frac{148}{9}$ (3)</p> <p>Từ (1), (2) $\Rightarrow \begin{cases} u_1(q - 1) = 3d \\ u_2(q - 1) = 4d \end{cases}$</p> <p>TH1: $q = 1 \Rightarrow u_1 = u_2 = u_3 = 148/27$ và $d = 0$.</p> <p>TH2: $q \neq 1: \Rightarrow q = u_2/u_1 = 4/3$ (kết hợp (3)) $\Rightarrow u_1 = 4; u_2 = 16/3; u_3 = 64/9$ và $d = 4/9$</p>
Bài tập 42 (Trang 121 – SGK).	
Bài 1: Cho cấp số nhân có: $u_3 = 18$ và $u_6 = -486$. Tìm số hạng đầu tiên và công bội q của cấp số nhân đó	<p>Giải: Ta có:</p> $\begin{cases} u_3 = u_1 \cdot q^2 \\ u_6 = u_1 \cdot q^5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 18 = u_1 \cdot q^2 & (1) \\ -486 = u_1 \cdot q^5 & (2) \end{cases}$ <p>Lấy (2) chia (1) về theo về ta được:</p> $q^3 = -27 \Rightarrow q = -3$ <p>Thế $q = -3$ vào (1) ta được: $u_1 = 2$</p> <p>Vậy ta có: $u_1 = 2, q = -3$</p>